

Saj so si zakoni obeh dežel bistveno jednaki, nastali na isti podlagi, ter se razvidi posebnosti jednega boljše, če se pozna posebnosti drugega. Slovenci nimamo do sedaj niti jedne pravniške znanstvene knjige. Naš naraščaj, ki se vzgaja doslej še vedno nemški, privadi se v praktičnem življenji hitreje uradovanja v našem jeziku, če se je vsaj deloma pričel znanstvenih spisov v najbližjem slovanskem jeziku. Dr. S.

Studien socialer Jurisprudenz. Dr. Julius Ofner. — Na Dunaji. 1894. — Hölder. — 86 str.

Zuständigkeit der Staaten für die auf dem Meere begangenen Delicte. Ne-gropontes M. — Berlin. 1894. — Prager.

Kleingewerbe und Hausindustrie in Oesterreich E. Schwieland. — Leipzig. 1894. — Duncker & Humblot.

Das Beweisinteresse in Strafsachen (sog materielle Beweislast). C. Spohr. — Giessen. 1894. — v. Meinchow

Juristische Principienlehre. E. R. Bierling. — Freiburg. 1894. — Mohr.

Die Selbstverwaltung als Rechtsbegriff. H. Blodig. — Leipzig. 1894.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1894.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Kakor je pravosodni minister po svojem ukazniku opozoril podrejena oblastva na našo nemško-slovensko pravno terminologijo, storilo je to tudi finančno ministerstvo. Finančno ministerstvo, kateremu je poklonilo naše društvo izvod omenjene terminologije, poslalo je društvu naslednji dopis: „Mit Beziehung auf die Eingabe vom 29. Juli 1894, mit welcher dem Finanzministerium ein Exemplar der deutsch-slovenischen juridischen Terminologie vorgelegt wurde, beehrt sich das Finanzministerium dem löblichen juristischen Vereine für die Uebersendung dieses Werkes verbindlich zu danken und mitzutheilen, dass gleichzeitig eine entsprechende Ankündigung dieses Werkes im Verordnungsblatte für den Dienstbereich des k. k. Finanzministeriums veranlasst wird. Wien, am 15. September 1894. — Für den k. k. Finanzminister: Baumgartner m. p.“ Kos 38. ukaznika c. kr. finančnega ministerstva z dne 1. oktobra t. l. pa priobčuje sledeči razglas: „V založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaji izišla je po naročilu pravnega društva „Pravnika“ v Ljubljani nemško-slovenska pravna terminologija. (Št. 4835. F. m. dto. 15. septembra 1894.“) — Tudi c. kr. ministerstvu za notranje zadeve poklonilo je naše društvo izvod pravne terminologije ter je le-to ministerstvo istotako naročilo svojim oblastvom, da se ravnajo pri slovenskem uradovanji po njej. Društvu našemu došel je namreč sledeči dopis c. kr. dež. predsedništva na Kranjskem: „Št. 2809. Po naročilu vis. c. kr. ministerstva za notranje reči z dne 19. sept. 1894. l., št. 2737 naznanja se slavnemu društvu, da se je ugodilo društveni prošnji z dne 29. julija t. l. gledé na vpeljavo slovenske pravne terminologije, kakor

je taista določena v dotični knjigi dr. J. Babnika, pri slovenskem uradovanju političnih oblastev. V Ljubljani dné 3. oktobra 1894. — C. kr. deželni predsednik Hein m. p.“ — Društvo naše priredi še tekom tega meseca prvi društveni večer v tej sezoni. Odbor goji iskreno željo, da bi se prirejali društveni večeri vsaj po enkrat na mesec.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: Okrajni komisar Aleksander vitez Ivoy namestniškim tajnikom za Primorje, avskultanta pri deželnem sodišči v Trstu praktikanta Makso Črne in dr. Anton Pesante, avskultantoma za Štajersko pravna praktikanta Angelo Šavnik in Adolf Matzl. — Odvetniško pisarno v Radoljici odprl je dr. Janko Vilfan.

— (Permanentni justični odsek) odklonil je predlog dra. Dyka, naj se v načrt vsprejme še določba, da so pri vseh obravnavah v posamičnih kraljestvih in kronovinah deželnonavadni jeziki pri vseh instancijah povsem enakopravni, tako pri občevanju s strankami, kakor tudi v notranji službi, ter vsprejel nasvet dra. Nitscheja, da se o tej stvari sklepa še le pri uvodilnem zakonu. Vsprejel se je tudi še načrt gledé posvetovanja o novem civilnopravdnem redu. Načrt določa, da se civilnopravdni red predloži gosposki zbornici, ki voli poseben odsek za posvetovanje. Če bi odsek izrekel se za kako premembo načrta, snideta se odseka obeh zbornic in, če se ne zjedinita, pride dotična debata v plenum. Po končani generalni debati v obeh zbornicah vršilo se bo glasovanje, ne da bi se vršila kaka specijalna debata.

— (Shod avstrijskih notarjev v Gradcu.) Dne 30. m. m. vršila se je letošnja glavna skupščina „avstrijskega notarskega društva“ v Gradcu. Udeležilo se je skupščine 150 članov, predsedoval je dr. Gesselbauer iz Dunaja. Skupščina izrekla je svojo zahvalo dr. Nitscheju za njegovo delovanje v prosep beležništva ter z navdušenjem vsprejela pozdrav pravosodnega ministra grofa Schönborna. Predlog, naj se imenuje večletni predsednik društva dr. vitez Madeyski častnim članom se je vsprejel. Sklenilo se je prositi pravosodno ministerstvo, naj se uveljavi zakon z dne 25. julija 1871. l. tudi na Solnograškem, in predložiti imenovanemu ministerstvu tarif za vsa notarska opravila in prositi, da se tarif z leta 1871. premeni. Skupščina sklenila je tudi resolucijo, da se sodiškim uradnikom poviša plača in da se strogo postopa proti zakotnemu pisarstvu. Prihodnje leto zborovalo bode društvo na Dunaji. V odbor izvolili so se: Gesselbauer iz Dunaja, Gelinek iz Dunaja, Maczkowski iz Krakovega, Mayrhofer iz Dunaja, Max iz Dečina, Nitsche iz Hohenfurtha, Richter iz Dunaja, Simony iz Selčan, Vok iz Ljubljane, Zelinka iz Dunaja.

— (Kolkovna dolžnost menic in trgovinskih papirjev v Turčiji.) Cesarski turški generalni konzulat na Dunaji naznanil je ondotni trgovinski in obrtni zbornici poglobitne določbe turškega kolkovnega zakona, kolikor se tiče menic in trgovinskih papirjev, izdanih v Turčiji. § 3. dotičnega zakona določa kolkovnino za omenjene papirje s $\frac{1}{2}$ per mille in § 28. določa: Menice in drugi trgovinski papirji, kateri se niso kolekovali, nimajo pravice do pravne dobrote določene po §-ih 76. in

78. turškega trgovskega zakona. Prenosniki odvezujejo se vsake zaveze in more imetnik papirja, čegar sprejem se je odbil, tožiti samo izdatnika, ako se je pa papir sprejel, ima pravico tožbe proti prejemniku in izdatniku, razven ako slednji dokaže, da je bilo zapadnega dne dovolj varščine, kar ga odveže vsake odgovornosti.

— (Posledki civilnega pravosodja v kraljestvih in deželah zastopanih v državnem zboru v letu 1890.) Pravosodno ministerstvo razpošilja ravnokar to po c. kr. osredni stat. komisiji sestavljeno delo, iz katerega posnemljemo sledeče zanimive podatke. Od 71 zbornih sodišč je imelo le 25 več kakor 10.000 vlog; največ imelo je seveda dunajsko trgovsko sodišče, namreč 216.516 komadov, ljubljansko dež. sodišče jih je imelo 10.656. Vseh poslovnih komadov je bilo pri sodnih dvorih I. stopinje 1,222.928 med njimi 46.180 tožba, od katerih pripada ljubljanskemu sodišču 362, inrotulovanih pravnih bilo je pri tem sodišču 316. Izmed 46.180 tožba rešilo se je 14·9% s poravnavo, 57·4% po razsodbi vsled priznanja ali zavoljo izostanka, 19·5% po kontradiktorni razpravi, 3·6% na drugi način, 4·6% je ostalo nerešenih. — Zakonskih sporov bilo je v Trstu 465, v Celovcu 157, v Celji 116, v Ljubljani 107, v Novem mestu 38, v Gorici 33. Ločilo se je sploh 106, razvezalo 702, neveljavnimi izreklo 11 zakonov. Konkurzov je bilo 2499, zapuščinskih razprav pri sodnih dvorih 7272, varstev 8779, skrbstev 3357, zemljeknjižnih in deželnoknjižnih vlog 97.989. Le proti 3531 razsodbi izmed 35.553 vložila se je apelacija, proti 1032 pa revizija. Po drugi stopinji potrdilo se je 73%, po tretji 72. Pri okrajnih sodiščih vložilo se je sploh 9,561.134 komadov. Tožba se je vložilo 176.246. Na Kranjskem vršilo se je potom poravnave 59·7%, po razsodbi vsled izostanka ali priznanja 14·7%, po kontradiktorni razpravi 18%, na drug način 7·5%. Pravde po bagatelnem postopku se tu niso računale. — Novih razprav je bilo 320.548, varstev 833.266, skrbstev 128.099, zemljeknjižnih vlog 970.482. Izmed 92.100 razsodeb vložilo se je proti 16.031 pravni lek pri II. in proti 3449 pri III. stopinji; 66·4% je potrdila druga, 60·9 tretja stopinja. Bagatelnih tožba je bilo 99.787, rešilo se je potom poravnave 26·3%, po kontumačni razsodbi 18·3%, po kontradiktorni razpravi 7·9, na drug način 47·5%. Ničnostnih pritožeb je bilo 1113, katere so pa imele uspeh samo v 201 slučajih. — Višja sodišča imela so 225.848 vlog, mej njimi 84.189 prezidijalnih in 141.659 gremijalnih komadov, od katerih je pripadalo 121.718 na civilne zadeve. Pri graškem višjem sodišču se je razsodilo 2068 pravnih, od katerih je šla pritožba do najvišjega sodišča v 481 slučajih, pri tržaškem 940 pravnih, proti katerim je bilo 237 pritožeb. — Rekurzov rešilo je graško višje sodišče 1984, tržaško 1216. Najvišje sodišče imelo je 15.187 novih vlog, ter starega zastanka iz prejšnjega leta 1185, rešilo je 15.499 komadov in sicer med njimi 3639 pravnih, 1645 rekurzov in pritožeb v postopanju radi motenja posesti, 4103 v drugih pravnih zadevah, 1332 v izvan prepirnem postopku. Ostale došle vloge bile so kazenske.

